

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет управління

Кафедра менеджменту в інформаційних технологіях

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОРГАНІЗАЦІЯ БАЗ ДАНИХ**

Освітня програма «Менеджмент у сфері інформаційних технологій»

Спеціальність 073 «Менеджмент»

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

Затверджено на засіданні кафедри
менеджменту в інформаційних технологіях
Протокол № 1 від «2» січня 2024 р.

Івано-Франківськ, 2023-2024 н.р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація	3
2. Опис дисципліни	3
3. Структура дисципліни	4
4. Теми практичних занять	5
5. Самостійна робота	5
6. Індивідуальне завдання	6
7. Методи навчання	6
8. Система оцінювання дисципліни	7
9. Ресурсне забезпечення	10
10. Інформація про підвищення кваліфікації викладача	11
11. Контактна інформація	11
12. Політика навчальної дисципліни	12

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Організація баз даних	
Освітня програма	Менеджмент у сфері інформаційних технологій	
Спеціалізація (за наявності)	-	
Спеціальність	073 «Менеджмент»	
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»	
Освітній рівень	Бакалавр	
Статус дисципліни	Вибіркова	
Курс / семестр	2/4	
Розподіл за видами занять та годинами навчання	<i>Денна форма навчання:</i> Лекції – 10 год. Практичні заняття – 20 год. Самостійна робота – 60 год.	<i>Заочна форма навчання:</i> Лекції – 6 год. Практичні заняття – 4 год. Самостійна робота – 80 год.
Мова викладання	Українська	
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/	

2. Опис дисципліни

Мета та цілі дисципліни
<p>Метою дисципліни «Організація баз даних» є формування у студентів теоретичних знань в області управління, зберігання і обробки даних; засвоєння основних понять та концепцій реляційних баз даних і сучасних тенденцій щодо розвитку технологій збереження даних; здобуття практичних навичок щодо створення програмних систем з використанням системи управління базами даних PostgreSQL та SQL Server.</p> <p>Предмет дисципліни:</p> <ul style="list-style-type: none"> – теоретичні основи побудови та функціонування баз даних і баз знань, характеристики сучасних СУБД, сучасні технології організації БД; – призначення та основні компоненти систем управління базами даних; – правила розробки структури баз даних та створення прикладного програмного забезпечення з використанням систем управління базами даних; – принципи побудови та технологію проектування баз даних і баз знань; – основи мови побудови запитів SQL; – засоби побудови баз даних за допомогою PostgreSQL та SQL Server; <p>Основними цілями вивчення дисципліни «Організація баз даних» є набуття здобувачами вищої освіти теоретичних знань й практичних проектувати та розробляти структуру реляційної бази даних; працювати з консолями управління PostgreSQL та SQL Server; використовувати мову SQL для формування запитів, створення, модифікації та забезпечення цілісності БД; застосовувати практичні навички для реалізації додатків, що взаємодіють з БД за допомогою використання мови структурованих запитів SQL; використовувати бібліотеки роботи із базами даних у різних мовах програмування; застосовувати сучасні технології програмування та розроблення програмного забезпечення, програмної реалізації чисельних і символічних алгоритмів.</p>
Компетентності

<p>1. Здатність розробляти алгоритми та структури даних, програмні засоби та програмну документацію.</p> <p>2. Здатність проектувати бази даних, інформаційні системи та ресурси.</p> <p>3. Здатність експлуатувати та обслуговувати програмне забезпечення автоматизованих та інформаційних систем різного призначення.</p> <p>4. Здатність використовувати сучасні технології програмування та тестування програмного забезпечення.</p> <p>5. Здатність до проведення математичного і комп'ютерного моделювання, аналізу та обробки даних, обчислювального експерименту, розв'язання формалізованих задач за допомогою спеціалізованих програмних засобів.</p>
Програмні результати навчання
<p>1. Будувати ефективні щодо точності обчислень, стійкості, швидкодії та витрат системних ресурсів алгоритми для чисельного дослідження математичних моделей та розв'язування прикладних задач.</p> <p>2. Вміти застосовувати сучасні технології програмування та розроблення програмного забезпечення, програмної реалізації чисельних і символічних алгоритмів.</p> <p>3. Використовувати в практичній роботі спеціалізовані програмні продукти та програмні системи комп'ютерної математики</p>

3. Структура дисципліни

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1. БД і СУБД. Основні терміни та визначення.	Ознайомити з основними поняттями АБД, БД та їх складових. Провести класифікацію АБД (БД). Дослідити типи моделей даних, їх функції та складові. Ввести поняття системи управління базами даних (СУБД), її функції та складові. Охарактеризувати головні переваги організації інформаційного забезпечення у вигляді БД.	Презентація, питання, тести.
2.	Тема 2. Архітектурні та функціональні характеристики СУБД.	Ознайомити з мовами маніпулювання даними, мовою запитів та мовою ведення діалогу. Ввести поняття концепції реляційної моделі даних та ER-діаграм. Ознайомити з структурою таблиць та вимогами до їх створення.	Завдання до лабораторних робіт, питання, тести, кейси
3.	Тема 3. Етапи проектування БД. Теорія нормалізації відношень.	Ознайомити з інфологічним, логічним та внутрішнім рівнями проектування БД. Знати основні принципи інфологічного проектування, складові інфологічної моделі та причини виникнення аномалій ненормалізованого відношення. Виробити практичні навички використання першої, другої та	Завдання до лабораторних робіт, питання, тести, кейси

		третьої нормальних форм Кодда. Набути навиків щодо розробки БД з урахуванням нормальних форм Кодда.	
4.	Тема 4. Загальна характеристика мови SQL. Вибірка даних	Ознайомити з загальними характеристиками мови SQL, її призначенням, особливостями та перевагами. Описати типи даних SQL, операції та агрегатні функції. Виробити практичні навички щодо створення, редагування і видалення баз даних та таблиць у середовищі PostgreSQL та SQL Server. Вміти створювати користувацькі обмеження, працювати з іменованими діапазонами, об'єднанням таблиць.	Завдання до лабораторних робіт, питання, тести, кейси
5.	Тема 5. Додаткові засоби мови SQL. Маніпулювання даними.	Набути навиків використання операторів: INSERT INTO, UPDATE, DELETE. Вміти створювати, змінювати та видаляти об'єкти засоби мови SQL. Ознайомити із способами створення представлень (горизонтальні та вертикальні представлення; представлення з групуванням і з'єднанням; видалення представлень та оновлення даних у представленні; переваги та недоліки використання представлень) та використанням транзакцій.	Завдання до лабораторних робіт, питання, тести, кейси
6.	Тема 6. Безпека та захист бази даних.	Ознайомити з теоретичними основами по забезпеченню безпеки даних, викраденням фальсифікацією даних, втратою конфіденційності та порушенням недоторканості особистих даних. Знати про можливі типи небезпек та необхідні контрзаходи – комп'ютерні засоби контролю. Володіти методами та засобами забезпечення безпеки БД (резервне копіювання та відновлення баз даних, додавання, оновлення та видалення даних)	Завдання до лабораторних робіт, питання, тести, кейси

4. Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість
---	------------	-----------

з/п		ГОДИН
1	2	3
1.	Тема 1. БД і СУБД. Основні терміни та визначення.	2
2.	Тема 2. Архітектурні та функціональні характеристики СУБД.	2
3.	Тема 3. Етапи проектування БД. Теорія нормалізації відношень.	2
4.	Тема 4. Загальна характеристика мови SQL. Вибірка даних	2
5.	Тема 5. Додаткові засоби мови SQL. Маніпулювання даними	1
6.	Тема 6. Безпека та захист бази даних.	1
	Разом	10

5. Самостійна робота

Самостійна робота студентів при вивченні дисципліни «Організація баз даних» складається з різних її видів:

- 1) підготовка до аудиторних занять (лекцій, практичних занять);
- 2) самостійне поглиблене опрацювання тем навчальної дисципліни згідно з навчально-тематичним планом та проходження тестування за результатами опрацювання;
- 3) підготовка індивідуального проекту.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Тема 1. БД і СУБД. Основні терміни та визначення.	10
2.	Тема 2. Архітектурні та функціональні характеристики СУБД.	10
3.	Тема 3. Етапи проектування БД. Теорія нормалізації відношень.	8
4.	Тема 4. Загальна характеристика мови SQL. Вибірка даних	8
5.	Тема 5. Додаткові засоби мови SQL. Маніпулювання даними	8
6.	Тема 6. Безпека та захист бази даних.	8
7.	Тема 1. БД і СУБД. Основні терміни та визначення.	8
	Разом	60

6. Індивідуальне завдання

(виконується в межах самостійної роботи)

Створення таблиць бази даних „Навчальний процес” засобами мови SQL.

Створити базу даних та вказати у ній: прізвище, ім'я, по батькові, дату народження, дату вступу, код групи, код держ.замовлення, код пільги.

7. Методи навчання

За характером пізнавальної діяльності, при вивченні дисципліни «Організація баз даних» використовуються наступні методи навчання.

Методи навчання	Характеристика
Наочні методи навчання	Ґрунтуються на візуальному сприйнятті інформації (читання лекцій та підготовка практичних завдань із використанням мультимедійних презентацій, демонстрація тематичних відеороликів).
Інтерактивні методи	Ґрунтуються на принципі зворотного зв'язку, коли здобувач

навчання	освіти отримує відповіді, зауваження та поради щодо певної проблематики від викладача чи одногрупників; коли здобувачі освіти взаємодіють між собою, а викладач виступає координатором та наставником, а також стежить за дотриманням навчальних та етичних норм. Серед інтерактивних методів навчання використовуються: відповіді на запитання та опитування думок здобувачів освіти, кейс-стаді, дискусії, мозковий штурм, ігровий метод.
Практичні методи навчання	Передбачають виконання практичних завдань. Серед практичних методів навчання використовуються практичні роботи, вправи, написання есе.
Інноваційні методи навчання	Поєднують інтерактивні та комп'ютерні технології. Серед інноваційних методів навчання використовуються: компетентнісний метод (спрямований на розвиток професійних навичок, вмінь та якостей здобувачів освіти), проектно-дослідницький метод (спрямований на вирішення проблемного питання через розвиток пошукових та аналітичних якостей здобувачів освіти, а також навичок командної роботи), використання інформаційно-комунікаційних технологій та діджитал-інструментів. Програми і сервіси, які використовуються: сервіси та програмні продукти від Microsoft, інструменти Google, графічні редактори VistaCreate та Canva, хмарне презентаційне програмне забезпечення Prezi, конструктор лендінгових сторінок of.ua, Diagrams.net, Kahoot, Mentimeter, QR Генератор, Cutt.ly.
Методи дистанційного навчання	Ґрунтуються на використанні інформаційних технологій, в т.ч. університетської авторської системи дистанційного навчання, платформ для організації відеоконференцій: Zoom Video Communications, Google Meet, Cisco Webex.

8. Система оцінювання дисципліни

Накопичування балів під час вивчення дисципліни здобувачем вищої освіти здійснюється у такому співвідношенні (підсумковий контроль у формі заліку):

- 1) обсяг балів за практичні заняття – 50 %
- 2) обсяг балів за самостійну роботу:
  - тестування – 30 %
  - індивідуальний проект – 20 %

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті за виступ та виконання письмового завдання студентом. Передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми під час роботи на практичних заняттях та набутих професійних навичок під час виконання практичних завдань.

Оцінювання відповідей здобувачів освіти на практичних заняттях відбувається згідно навчального розкладу за 100 бальною шкалою. Вага оцінки за кожен вид навчальної роботи та відповідну тему відображена у таблиці. Максимальна кількість балів, яку здобувач освіти може отримати за виконання завдань на практичних заняттях складає 50 балів.

Накопичування балів під час вивчення дисципліни

№ теми Вид навчальної роботи	1	2	3	4	5	6	7	8	Разом
Практичне заняття (опрацювання завдання)	7	7	7	-	7	8	7	7	50
Самостійна робота (тестування з теми)	3	3	4	4	4	4	4	4	30
Самостійна робота (індивідуальний проєкт)									20
Максимальна к-ть балів									100

Критерії поточного оцінювання:

«90-100 балів» – здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.

«70-89 балів» – здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

«50-69 балів» – здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

«Менше 50 балів» – здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

Додаткові бали до поточного контролю здобувач освіти може отримати, пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни протягом навчального семестру, взявши участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, який відповідає предмету дисципліни чи підготувавши дайджест (добір уривків з різних джерел на певну тематику). У форматі дайджестів можна зробити системний аналіз будь-якого теоретичного положення, розкрити різні точки зору на будь-яку проблему, тему, питання та зробити узагальнюючі висновки:

2 бали – нараховується здобувачам освіти, які пройшли навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни протягом навчального семестру.

2 бали – нараховується здобувачам освіти, які взяли участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, який відповідає предмету дисципліни.

1 бал – нараховується здобувачам освіти, які підготували дайджест на певну тематику в межах вивчення дисципліни.

Також за рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у науково-дослідній

роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) (див. ст. 4).

Ознайомитися із положенням можна за посиланням: <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>

Контроль за самостійну роботу.

Самостійна робота здобувачів освіти передбачає:

1. Тестування.
2. Підготовка індивідуального проєкту.

Тестовий контроль. Студент опрацьовує питання, що призначенні для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання (<https://test-d-learn.pnu.edu.ua/>) (дві спроби – кращий результат).

Оцінювання за кожен тестовий контроль здійснюється за 100 бальною шкалою. Вага оцінки за відповідну тему відображена у таблиці вище. Максимальна кількість балів, яку здобувач освіти може отримати за тестовий контроль складає 30 балів.

Підготовка індивідуального проєкту.

Вивчення дисципліни передбачає обов'язкову підготовку індивідуального проєкту. Оцінювання індивідуального проєкту здійснюється за 100 бальною шкалою. Максимальна кількість балів за індивідуальний проєкт складає 20 балів. Сума балів за індивідуальний проєкт розраховується за наступною формулою:

$$y = \frac{x \times 10}{100},$$

де x – кількість балів, яку отримав здобувач вищої освіти (за 100-бальною шкалою),

Метою підготовки індивідуального проєкту є закріплення теоретичних знань і практичних навичок з дисципліни.

Критерії оцінювання індивідуального проєкту:

«90-100 балів» – індивідуальний проєкт виконано на високому рівні, вирішено усі поставлені завдання. Під час усного захисту проєкту здобувач освіти проявив повне володіння матеріалом та свій виступ супроводжував мультимедійною презентацією.

«70-89 балів» – індивідуальний проєкт містить деякі незначні помилки та суперечні питання, які можуть бути виправлені письмово, або захищені усно. Під час усного захисту проєкту здобувач освіти проявив достатнє володіння матеріалом та свій виступ супроводжував мультимедійною презентацією.

«50-69 балів» – індивідуальний проєкт містить незначні помилки та суперечні питання, які можуть бути виправлені письмово, або захищені усно, проте сам проєкт не містить всебічного аналізу, а поставлені питання вирішені не повністю. Під час усного захисту проєкту здобувач освіти проявив загальне володіння матеріалом та свій виступ супроводжував мультимедійною презентацією.

«Менше 50 балів» – індивідуальний проєкт не відповідає поставленим завданням, допущені суттєві помилки та неточності.

Підсумковий семестровий контроль являє собою підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр, що з даної дисципліни здійснюється у формі заліку.

Семестровий контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка (у стобальній

шкалі) з навчальної дисципліни визначається як сума оцінок за поточний контроль знань

Повторне складання допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачеві (талон №2) тестування в системі дистанційного навчання + усне опитування відповідно до програмових вимог, другий – комісії (талон №3) реалізується виключно у тестовій формі з використанням організаційно-технологічних процесів.

Якщо студент не склав навчальну дисципліну за талоном 3, дозволяється повторне вивчення навчальної дисципліни впродовж наступного семестру (планується за рахунок власного часу студента і не фінансується з бюджетних коштів).

Здобувачі вищої освіти, які одержали під час екзаменаційної сесії більше трьох підсумкових незадовільних оцінок (F, FX) незалежно від виду контролю (екзамен, залік), відраховуються з університету за академічну неуспішність. Здобувачам вищої освіти, які одержали під час екзаменаційної сесії одну-три незадовільні оцінки (F, FX), дозволяється ліквідувати академічну заборгованість у встановлені графіком навчального процесу терміни. Здобувача вищої освіти, який не ліквідував академічну заборгованість у встановлені терміни без поважної причини, відраховують з університету за академічну неуспішність або за його згодою направляють на повторне вивчення навчальної дисципліни, яке регламентується Положенням про порядок повторного вивчення дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS.

Шкала оцінювання для заліку

університетська	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	зараховано
80-89	B	
70-79	C	
60-69	D	
50-59	E	
25-49	FX	не зараховано
0-24	F	

9. Ресурсне забезпечення

Рекомендовані літературні джерела:

Базова література:

1. Ситник Н.В. Проектування баз і сховищ даних/ Ситник Н.В. – К.: КНЕУ, 2004. – 348 с.
2. Пасічник В.В., Резніченко В.А. Організація баз даних та знань. – К.: Видавнича група ВНУ, 2006. – 384 с.
3. І.О. Завадський. Основи баз даних. Навчальний посібник. – К.: вид. І.О. Завадський, 2011. – 192 с.
4. Гайна Г.А. Основи проектування баз даних: Навчальний посібник. – К.; КНУБА, 2005.– 204 с.
5. Джон Колбі, Пол Вілтон, Книга Beginning SQL: навчальний посібник – К.: Wiley. John Wiley & Sons, LTD, 2005 – 382 с.
6. Рік Сільва. Книга MySQL Crash Course. A Hands-on Introduction to Database Development. – К.: No Starch Press, 2023 – 230 с.

10. Інформація про підвищення кваліфікації викладача

Викладач	Різновид підвищення кваліфікації
Сем'яник Ольга Романівна	<ol style="list-style-type: none"> 1. Досвід роботи менеджером в ІТ - 9 років. 2. Командний фасилітатор ICF (ICF-TF), 2022р. 3. Випусниця Української Онлайн Школи проєктного менеджменту Дениса Прилуцького (Basic та Advanced рівні), 2022р. 4. Сертифікований скрам-мастер (PSM I) від scrum.org, 2020р. 5. Випусниця онлайн-курсу PM Hard Skills, 2020р.

11. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра менеджменту в інформаційних технологіях м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57, каб. 111 (вхід з вул. Чорновола) https://kmit.pnu.edu.ua/ kmit@pnu.edu.ua
Викладач	<p>Сем'яник Ольга Романівна - проєктний менеджер у компанії Voiceit, лектор, ментор, бізнес-консультант.</p>
Контактна інформація викладача	 semianyk@gmail.com https://www.facebook.com/olhasemianyk Робочі години: Пн-Пт – 8:30 – 17:00

12. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. 2. Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності. 3. Положення про запобігання академічному плагіату та іншим
--------------------------	--

	<p>порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.</p> <p>4. Положення про запобігання академічному плагіату.</p> <p>5. Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.</p> <p>6. Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності».</p> <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених здобувачем освіти занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2020 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) (див. ст. 4).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання здобувачем освіти пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання – «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2020 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) (див. ст. 4-5).</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти».</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.).</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>

Викладач _____ Сем'яник О. Р.